

Бранко Микашиновић, Вашингтон, VOA 01.05.2008

“Чињеница да је споразум са ЕУ потписан не гарантује улазак Србије у Европску унију... док резултати избора у мају неће у знатнијој мери да одлуче да ли ће Србија да настави пут ка Европској унији или да одустане,” каже у ексклузивном разговору за Глас Америке политички аналитичар консултантске фирме “TSM Global Consultants”, Обрад Кесић. Бранко Микашиновић прво је замолио господина Кесића да прокоментарише став Вашингтона према потписивању ССП.

Обрад Кесић: Америчка влада оцењује потписивање споразума као врло позитиван корак и мисли да Европа мора што пре, не само што се тиче Србије, већ и Балкана, да укључи западни Балкан у процес европских интеграција како би се створила конкретна нада да ће у скором року регион да удје у Европску унију. И ја бих лично такође желео да се потписивање десило много раније и мислим да све ово служи као пример неспособности и неодлучности ЕУ, а у великој мери и неодговорности. До потписивања тог документа је могло да додје много раније и да је тако било можда би сада ситуација била и мало другачија, не само у погледу политичког стања у Србији, већ и самог питања статуса Косова. Да је Србија била везана и ангажована у процесу европске интеграције, а знало се да ће то да се деси, постојала би и могућност да се статусно питање Косова реши после уласка Србије у Европску унију.

Пошто се није ишло тим редоследом то говори пуно о томе да у суштини Европска унија показује да има озбиљан проблем да изгради сопствену спољну политику и да изгради консензус о томе да ли стварно жели земље западног Балкана као чланице или је то само нека краткорочна манипулација. У међувремену, политичка ситуација у Србији је постала доста затегнута, а што се тиче Косова ушли смо у једну ситуацију где нема излаза који води ка стабилном решењу.

Глас Америке: Како тумачите подељене ставове на политичкој сцени Србије поводом потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању?

Обрад Кесић: Мислим да је у великој мери та подела на неки начин вештачка. У суштини, трошимо много енергије и времена око неких ствари које су ирелевантне. Чињеница да је споразум потписан не гарантује улазак у Европску унију. Такође резултати избора у мају неће у знатнијој мери да одлуче да ли ће Србија да настави пут ка Европској унији или да одустане. У сваком случају, Србија је део Европе без обзира да ли се то потпише на хиљаду докумената или на једном документу - то није битно. Не може се избећи чињеница да је за Европску унију већи промашај ако Србија изабере да иде неким

другим путем, него да иде путем који тражи ЕУ. Увек сам веровао да би политичари у Србији требало да изграде консензус око неких најосновнијих ствари, на бази основних интереса земље, и да затим изаберу начин како да најбоље остваре те циљеве. Нажалост, ми се бавимо сами собом и свадјамо се око неких небитних ствари, као што је овај папир који, на крају крајева, нити ће да спаси Србију, нити ће да је уништи.

Глас Америке: Какав став и политичке потезе Вашингтона очекујете након избора у Србији, 11. маја?

Обрад Кесић: У неким основним стварима не можемо да очекујемо неке нагле промене, наиме, не можемо да се вратимо тамо где смо били пре америчке политике која је допринела независности Косова и поставила то као једну од главних тема не само за Балкан, већ и за Европску унију, тако да су односи доста дубоко оштећени таквом америчком политиком. Биће врло тешко, без обзира ко победи на изборима, да се брзо поправе односи са Вашингтоном.

С друге стране, постоје жеље да се ти односи побољшају, а то ће морати да учини било која нова влада, односно да изгради конкретну политику, али са америчке стране треба да постоји нека добра воља, које до сада није било. Американци су говорили једно, а радили нешто друго што се тиче Србије. Чињеница да Америка говори да је Косово јединствен случај показује да она није гледала на Србију као на равноправног партнера, нити види Србију као земљу са којом би се сарађивало у региону. Значи, имају један одредјени приступ према Србији по питању Косова, а потпуно другачији приступ у сличним питањима у другим земљама. Не могу се изградити добри односи са земљама које праве изузетак у погледу сопствених вредности и принципа и међународног закона. Не може се очекивати да то буде темељ за добре односе.